

Om NAVIO

Norsk audiovisuell oversetterforening er en organisasjon for oversettere som arbeider innen audiovisuelle medier. Vi jobber for anerkjennelse av audiovisuelle oversettere som faggruppe, og er et faglig og sosialt samlingspunkt for yrkesgruppen. Medlemmene våre jobber hovedsakelig med TV-teksting og dubbemanusoversettelse. De fleste er selvstendig næringsdrivende, noen er frilansere, og noen er fast ansatte.

2. Hva kan gjøres for at kunstnere får rimelig betaling for arbeid, oppdrag, bruk og visning av verk?

- **Gi selvstendig næringsdrivende rett til kollektive forhandlinger:** Mange selvstendig næringsdrivende i kulturfeltet har en tilknytning til oppdragsgiveren som minner om lønsmottakeres. Den store forskjellen er at man som selvstendig næringsdrivende ikke har kollektiv forhandlingsrett, og dermed står i en svært svak posisjon overfor oppdragsgiveren. Resultatet er at den selvstendig næringsdrivende blir tvunget til å frasi seg rettigheter og å godta arbeidsvilkår og honorarer som gir dem en lavere inntekt enn sammenlignbare grupper. Selvstendig næringsdrivende bør gis en kollektiv forhandlingsrett i tråd med den utviklingen som skjer i EU, og Konkurransetilsynets virkeområde bør tilpasses slik at selvstendig næringsdrivende kan benytte seg av kollektive forhandlinger og veiledende priser.
- **Styrke retten til rimelig vederlag for overdragelse av rettigheter:** Åndsverkslovens bestemmelse om retten til rimelig vederlag for overdragelse av rettigheter (§69) bør styrkes, slik at det kreves at alle kontrakter, også eksisterende, skal inneholde et punkt om rimelig vederlag for overdragelse av rettigheter til åndsverk. I dette arbeidet bør §69 andre ledds formulering om partenes forhandlingsstyrke være sentralt.
- **Øke privatkopieringskompensasjonen:** Privatkopieringsordningen ble utvidet til å omfatte nye rettighetsgrupper i 2018. Likevel har ikke bevilgningen over statsbudsjettet økt. NAVIO mener i likhet med Norwaco at bevilgningen bør økes i samsvar med utvidelsen av søknadsberettigede grupper, slik at rettighetshaverne kan kompenseres for det inntektstapet lovlig privatkopiering gir.

3. Hva kan gjøres for å bedre kunstneres tilgang til sosiale rettigheter?

- **Beregningsgrunnlaget for sykepenger for selvstendig næringsdrivende bør endres:** Til forskjell fra lønsmottakernes minstefradrag trekkes selvstendig næringsdrivendes utgifter fra sykepengegrunnlaget. Utgangspunktet for begge er at utgifter til inntektservervelse er fradragsberettiget, men selvstendig næringsdrivende kommer dårligere ut av regnestykket. For mange små enkeltpersonforetak vil også minstefradraget være større enn samlede driftsutgifter. Man bør derfor utrede om selvstendig næringsdrivende skal kunne velge mellom utgiftsføring og minstefradrag, og/eller om det skal gis minstefradrag dersom utgiftene til enkeltpersonforetaket ikke overstiger satsen for minstefradrag. Videre bør beregningen av sykepengegrunnlaget for selvstendig næringsdrivende endres, slik at

behandlingen av lønsmottakere og selvstendig næringsdrivende blir mer rettferdig enn den er nå.

- **Pensjonssparingsystemet bør tilpasses selvstendig næringsdrivende:** Pensjonssparingen for selvstendig næringsdrivende er i dag innrettet sånn at det ikke lønner seg å inngå pensjonssparingsavtaler for de som tjener minst. Dette gjør at en gruppe som har dårligere mulighet til å framforhandle bedre arbeidsvilkår også kommer dårlig ut når det gjelder pensjon. Dette er ikke bare et problem for den enkelte; det vil også bli et samfunnsøkonomisk problem når selvstendig næringsdrivende ikke kan leve av pensjonen, men må søke støtte fra NAV i tillegg. Selvstendig næringsdrivende er en stor gruppe i arbeidslivet og bør få et pensjonssparingsystem som er tilpasset seg.

5. Hvordan sikre at kunstnerbefolkningen gjenspeiler vårt mangfoldige samfunn?

- **Styrking av økonomiske rettigheter gir større mangfold:** Sosial og økonomisk bakgrunn har mye å si for hvem som i realiteten kan velge et yrke i kultursektoren. Ved å styrke selvstendig næringsdrivendes arbeidsvilkår og rett til kollektive forhandlinger vil det bli enklere for folk fra flere samfunnslag å ha økonomisk trygghet nok til å søke seg til kunst- og kulturfeltet.